

ภาวะการค่าน้ำตาลกับต่างประเทศ

ก่อนที่จะศึกษาดังภาวะการค่าน้ำตาลกับต่างประเทศ ต้องศึกษาดังโครงสร้างของตลาดน้ำตาลทรายดิบในโลกก่อน ตลาดที่ซื้อขายกันในตลาดโลกส่วนใหญ่เป็นน้ำตาลทรายดิบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตลาด คือ

ก. ตลาดการค้าตามข้อตกลงพิเศษ หรือ ตลาดการค้านอกตลาดเสรี (Trade Outside Free Market) เป็นตลาดใหญ่ มีปริมาณน้ำตาลที่ซื้อขายกันประมาณ 7 ใน 8 ของตลาดน้ำตาลทั้งหมด เป็นตลาดการค้าที่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลทางการเมืองมากกว่าอย่างอื่น เพราะฉะนั้นจึงแบ่งตลาดนี้ออกได้ดังนี้

- Internal Exports เป็นการค้ายาน้ำตาลของประเทศกินแคนโพททะเลกับประเทศแอม เช่น การค่าน้ำตาลของสหรัฐกับเมืองนอกฝั่ง การค้าของฝรั่งเศสกับโปรตุเกส เนเธอร์แลนด์กับกินแคนโพททะเล

- การค้าของตลาดสหรัฐอเมริกา โดยการจัดสรรโควตาให้แก่ประเทศต่าง ๆ ตามกฎหมายน้ำตาลของสหรัฐ

- การค่าน้ำตาลของกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ ได้แก่ คิวบากับรัสเซีย

- การค่าน้ำตาลของประเทศในเครือจักรภพ ตามข้อตกลงว่าควมน้ำตาลในเครือจักรภพ

(Commonwealth Sugar Agreement)

- การค่าน้ำตาลของประเทศกลุ่มตลาดรวมยุโรป

ส่วนการค่าน้ำตาลนอกจากนี้ถือว่าเป็นการค่าน้ำตาลในตลาดเสรี

ข. การค่าน้ำตาลในตลาดเสรี (Free Market or World Market) ถือเสมือนเป็นการค่าน้ำตาลของโลก เป็นตลาดเล็กกว่าตลาดข้อ ก. เมื่อมีภาวะทางการเมืองหรือการค้าเกิดขึ้นกับตลาดตามข้อตกลงพิเศษ ตลาดเสรีจะได้รับความกระทบกระเทือนมาก เช่น กรณีที่คิวบากับสหรัฐอเมริกามีเรื่องขัดแย้งทางการเมือง เป็นเหตุให้คิวบาถูกตัดออกจากโควตาน้ำตาล คิวบาต้องขายน้ำตาลให้ตลาดเสรี ทำให้ตลาดเสรีมีอุปทานน้ำตาลมากกว่าปกติ เป็นเหตุให้ราคาตลาดโลกตกต่ำ เป็นต้น

ราคาน้ำตาลในตลาดโลกทั่วไปมักจะต่ำกว่าต้นทุนการผลิตของประเทศผู้ผลิตทุกประเทศ เพราะเป็นน้ำตาลส่วนเกินจากการบริโภคภายในประเทศ ผู้ผลิตจึงต้องขายในลักษณะหุ้มตลาด เกิดการขาดทุน เพราะฉะนั้นจะต้องมีเงินอุดหนุนจากแหล่งต่าง ๆ ในประเทศของตนจึงจะขายได้ โดยมากรัฐบาลจะกำหนดราคาขายในประเทศให้สูงขึ้น เพื่อจะได้กำไรจากการขายน้ำตาลในประเทศไปชดเชยกับผลขาดทุนจากการส่งออก น้ำตาลที่ซื้อขายกันเป็นน้ำตาลทรายดิบอย่างเดียว เพื่อที่จะนำไปฟอกเป็นน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ ราคาน้ำตาลในตลาดโลกเป็นไปตามลักษณะอุปสงค์และอุปทาน และมีความผันผวนมาก ใกล้เคียงกับราคาน้ำตาลภายในประเทศ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ราคาน้ำตาลในตลาดเสรีต่ำกว่าราคาในตลาดตามความตกลงเป็นพิเศษ ผู้ที่ทำการค้าน้ำตาลในตลาดโลกส่วนใหญ่เป็นสมาชิกองค์การน้ำตาลระหว่างประเทศ (International Sugar Organization) ตามความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ (International Sugar Agreement)

ตลาดน้ำตาลของโลกที่สำคัญมีอยู่ 3 แห่ง คือ

- ตลาดนิวยอร์ก ตลาดนี้รวมทั้งการค้าน้ำตาลทรายดิบของโลก และการค้าน้ำตาลทรายดิบตามโควตาน้ำตาล ภายใต้กฎหมายน้ำตาลของสหรัฐ โดยถือตามราคา F.O.B. and stowed at caribbean ports ทำการค้ำกันที่สำนักงานของ New York Coffee and Sugar Exchange Inc.

- ตลาดลอนดอน (London Terminal Market) โดยถือราคา London Daily Price คอน้ำตาล 1 ลองตัน (หรือราคา F.O.B. ของตลาด New York บวกค่าประกันภัยและค่าระวางบรรทุก) สมาคมน้ำตาลแห่งลอนดอน (The Sugar Association of London) เป็นผู้กำหนด

- ตลาดปารีส เป็นตลาดการค้าน้ำตาลทรายขาวของยุโรป

5.1 การค้ากับต่างประเทศ

ก่อนปี 2503 ประเทศไทยต้องซื้อน้ำตาลจากต่างประเทศมาบริโภค ในปี 2501 ประเทศไทยนำน้ำตาลเข้า 17,061 เมตริกตัน ปี 2502 9,076 เมตริกตัน ทั้งนี้เพราะว่าอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายมีคุณภาพต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง และโรงงานต่าง ๆ พยายามขยายการผลิตมากขึ้น ในปี 2503 มีผลผลิตถึง 140,000 เมตริกตัน มีปริมาณการบริโภค 117,780 เมตริกตันเท่านั้น จึงเกิดภาวะล้นตลาด รัฐบาลจึงสั่งห้ามนำน้ำตาลเข้าประเทศเพื่อคุ้มครองผู้ผลิต และหาทางระบายน้ำตาลออก จึงนับได้ว่า ปี 2503 เป็นปีแรกที่มีการส่งน้ำตาลไปขายต่างประเทศ เนื่องจากว่าราคาน้ำตาลในตลาดโลกขณะนั้นต่ำกว่าราคาค่าต้นทุนการผลิตของประเทศไทยมาก ประเทศผู้ผลิตน้ำตาลส่วนใหญ่ต่างก็พยายามแข่งขันกันลดราคา โดยใช่วิธีชดเชยส่วนที่ขาดทุนด้วยการเพิ่มราคาน้ำตาลสำหรับบริโภคภายในประเทศของตน รัฐบาลจึงจำเป็นต้องออกกฎหมาย "พระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ.2504" ขึ้น จุดประสงค์ใหญ่สำหรับกองทุนนี้คือ อุดหนุนส่งเสริมการส่งน้ำตาลออกไปจำหน่ายต่างประเทศ จากตารางที่ 14 ชี้ให้เห็นว่าภายในระยะเวลา 4 ปีแรกที่ พรบ.ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ปริมาณส่งออกที่ได้รับเงินสงเคราะห์เพิ่มประมาณเท่าตัว อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าการให้เงินสงเคราะห์ส่งออกเป็นการช่วยผู้ให้เพิ่มปริมาณการผลิตน้ำตาลมากยิ่งขึ้น เพราะต่างก็แน่ใจว่ารัฐบาลคอยให้เงินอุดหนุนอยู่ตลอดเวลาทำให้สถานการณ์น้ำตาลล้นตลาดในปี 2507-08 ยิ่งรุนแรงขึ้น ในที่สุดรัฐบาลต้องเข้าช่วยประกันราคารับซื้อน้ำตาลทรายดิบ เพื่อให้โรงงานทำการหีบอ้อยที่เหลืออยู่ต่อไปจนหมด ปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้มากจนกระทั่งเงินสงเคราะห์ที่เรียกเก็บได้ไม่พอที่จะระบายน้ำตาลไปจำหน่ายต่างประเทศ รัฐบาลเห็นว่า ถ้าหากปล่อยให้สถานการณ์ล้นตลาดไปวิกฤตการณ์น้ำตาลล้นตลาดจะต้องเกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีกไม่มีที่สิ้นสุด จึงตัดสินใจตราพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ.2508 ยกเลิกพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ.2504 ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2509 ทำให้การค้าน้ำตาลกับต่างประเทศต้องชะงักไป พอดีไม่สามารถขายได้โดยที่ต้นทุนต่ำกว่าราคาในตลาดโลก

ตารางที่ 14 แสดงปริมาณน้ำคาลทรายส่งออกและการจ่ายเงินสงเคราะห์ปี 2505-2509

<u>ประจำปี</u>	<u>ปริมาณน้ำคาลส่งออก (เมตริกตัน)</u>	<u>เงินสงเคราะห์ส่งออก (บาท)</u>
2505	41,805	117,377,785
2506	34,911	98,450,378
2507	41,981	48,483,532
2508	33,074	150,260,249
2509	33,573	40,293,720

ที่มา : กองทุนสงเคราะห์อุตสาหกรรมน้ำคาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม

รัฐบาลไทยได้พยายามช่วยกู้ภาวะน้ำคาลโดยเจรจากับฝ่ายสหรัฐอเมริกาขอโควต้าส่งน้ำคาลทรายดิบของประเทศไทยไปจำหน่ายในสหรัฐ ตามกฎหมายน้ำคาลของสหรัฐตามความตกลงพิเศษเป็นเวลา 6 ปี (2509-14) ปีละไม่ต่ำกว่า 16,000 ตัน ซึ่งได้ราคาพิเศษสูงกว่าราคาน้ำคาลในตลาดโลกหนึ่งเท่าตัว ในปี 2510 และ 2512 เราจึงส่งให้ประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศเดียวเท่านั้น ส่วนในปี 2511 ประเทศไทยประสบกับภาวะฝนแล้งทั่วประเทศ ทำให้ไม่สามารถผลิตน้ำคาลทรายดิบส่งให้แก่สหรัฐอเมริกาได้ จึงได้ขอคว่อนการส่งออกในปีนั้น นับตั้งแต่ 2512 เป็นต้นมา ปริมาณผลผลิตน้ำคาลของไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากถึงปีละ 100,000 ตัน แต่การใช้น้ำคาลภายในประเทศเพิ่มขึ้นเพียงปีละ 20,000-30,000 ตัน และคาดว่าจะเกิดภาวะน้ำคาลล้นตลาดในฤดูกาลผลิตปี 2512-13 ประกอบกับเป็นระยะที่การส่งออกมีตลาดไม่แน่นอน และดูทางการเพิ่มการส่งออกมีน้อย หากว่าภาวะการณ์ยังคงเป็นอยู่เช่นนี้แล้ว ปัญหาล้นตลาดจะยิ่งทวีมากยิ่งขึ้น รัฐบาลในความเห็นชอบของสมาคมน้ำคาลจึงได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกภาคีความตกลงว่าด้วยน้ำคาลระหว่างประเทศ (ISA) เพื่อที่จะได้บรรเทาภาวะน้ำคาลล้นตลาด และเป็นช่องทางส่งเสริมความเจริญของอุตสาหกรรมน้ำคาลอีกประการหนึ่ง มุ่งหมายที่จะขายน้ำคาลให้แก่ประเทศญี่ปุ่นเพื่อช่วยลดภาวะขาดดุลย์การค้า ในปี 2513 เราได้ส่งน้ำคาลเพียง 34,636 ตัน โดยขายให้แก่ญี่ปุ่นคิดเป็นเงิน 55,661,682.13 บาท ในการขายครั้งนี้ขาดทุน 8.1 ล้านบาท โดยทางโรงงานน้ำคาลต่าง ๆ เป็นผู้รับภาระ แต่การจำหน่ายน้ำคาลครั้งนี้เป็นทางหนึ่งที่ช่วยพยุงฐานะดุลย์การค้ากับ

ต่างประเทศให้กระตั้งขึ้นไคบาง ในปี 2513 - 14 การผลิตน้ำตาลทรายคิมมีถึง 184,788 เมตริกตัน แต่ไทยมีตลาดเพียง 52,000 เมตริกตัน (โควตาสหรัฐ 16,000 เมตริกตัน ISA 36,000 เมตริกตัน) รัฐบาลพยายามจะขอโควตาเพิ่มแต่ไม่สำเร็จ ในปี 2514 ได้โควตาพิเศษเพิ่ม 45,835 เมตริกตัน เท่านั้น แต่ไทยยังมีน้ำตาลเหลืออีก 80,000 เมตริกตัน ถ้าเก็บน้ำตาลจำนวนนี้ไว้ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาและคาประกันภัยอีกกระสอบละประมาณ 3 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายนี้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าเก็บน้ำตาลต่อไปอีก ประกอบกับเวลานั้นตลาดต่างประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ยังมีไคเป็นภาคี ISA และมีความต้องการน้ำตาลของไทยอยู่อีกมากพอที่จะระบายน้ำตาลในราคาพอสมควรและเป็นตลาดที่แน่นอน แต่ประเทศไทยจะขายให้ตลาดเหล่านี้ไม่ได้ เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องโควตาส่งออกตามความตกลงว่าคายน้ำตาลระหว่างประเทศ ไทยจึงถอนตัวจากภาคีความตกลงว่าคายน้ำตาลระหว่างประเทศตั้งแต่ 28 ตุลาคม 2514 ปริมาณน้ำตาลทรายคิมที่ผลิตไคในฤดูหิมฉวย 2513 - 14 เป็นจำนวน 184,788.100 เมตริกตันนั้น บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทยจำกัด ไคขายและส่งออกดังนี้

	<u>ปริมาณน้ำตาล (เมตริกตัน)</u>	<u>จำนวนเงิน (บาท)</u>
ส่งออกตามโควตาตามขอตกลง	81,835.000	181,878,341.10
ส่งออกตามโควตาสหรัฐ	16,572.063	48,636,051.95
ส่งออกหลังถอนตัวจากภาคี	<u>82,653.745</u>	<u>179,856,235.75</u>
รวม	<u>181,060.808</u>	<u>410,370,628.75</u>
ประเทศที่นำเขาจากประเทศไทย		
ญี่ปุ่น	51,744.193	121,844,093.11
เวียตนามไค	60,827.801	126,630,917.89
สหรัฐอเมริกา	16,572.063	48,636,051.95
สิงคโปร์	17,789.759	38,263,786.49
มาเลเซีย	5,000.000	10,821,634.41
ลังกา	24,647.794	53,862,579.92
ฮ่องกง	<u>4,479.198</u>	<u>10,111,565.18</u>
รวม	<u>181,060.808</u>	<u>410,370,628.75</u>

ในระยะปลายปี 2514 ความวิตกว่าจะมีการขาดแคลนน้ำตาลในตลาดโลกได้เกิดขึ้น ทำให้
น้ำตาลทรายขาวของประเทศขาดไปค้ำย นับว่าภาวะการณ์ในตลาดโลกได้ช่วยให้ประเทศไทยรอด
พ้นจากภาวะน้ำตาลล้นตลาดไปได้ ในปี 2515 ประเทศไทยสามารถส่งน้ำตาลออกไปถึง 426,808
เมตริกตัน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง จากการที่สถานการณ์โลกกลับกลายเป็นดีไปเช่นนี้ นับว่าเป็น
ที่น่ายินดีอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยที่กำลังประสบปัญหาการค้าการชำระเงินและค่าการค้ำ เพราะ
ปรากฏว่าน้ำตาลได้ช่วยกู้สถานการณ์การส่งออกของประเทศไทยให้ดีขึ้น น้ำตาลส่งออกเป็น
อันดับที่ 6 ของสินค้าออกของประเทศ ในช่วงปี 2515 ตลาดโลกขาดแคลนน้ำตาลยิ่งขึ้น จาก
ตารางที่ 15 จะเห็นว่า เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2514 ราคาน้ำตาลทรายดิบ 45.53 ปอนด์ ต่อ
ดลองตัน ในเดือนมกราคม 2515 เพิ่มขึ้นเป็น 77.21 ปอนด์ ต่อดลองตัน ในเดือนกุมภาพันธ์ขึ้นเป็น
81.95 ปอนด์ ต่อดลองตัน ราคาน้ำตาลตลาดโลกสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ซื้อหลายประเทศต้องสั่งซื้อ
น้ำตาลจากผู้ส่งออก แม้แต่ประเทศคอมมิวนิสต์ เช่น รัสเซีย ยังต้องหันมาซื้อจากประเทศโลกเสรี
ทำให้ประเทศไทยสามารถส่งน้ำตาลออกได้ถึง 261,482 เมตริกตัน มูลค่า 1,264 ล้านบาท และส่ง
น้ำตาลทรายขาวไปขายต่างประเทศได้ 162,243 เมตริกตัน มูลค่า 556.8 ล้านบาท จากตารางที่ 15
จะเห็นว่าราคาน้ำตาลในตลาดโลกสูงขึ้นเรื่อย ๆ ปี 2515 ราคาเฉลี่ย 72.53 ปอนด์ ต่อดลองตัน
ในปี 2516 เพิ่มขึ้นเป็น 99.67 ปอนด์ ต่อดลองตัน และปี 2517 เพิ่มขึ้นเป็น 302.41 ปอนด์ ต่อดลองตัน
ทำให้มูลค่าส่งออกของไทย เพิ่มขึ้นตลอดเวลา จะเห็นได้จากตารางที่ 16 มูลค่าส่งออกปี 2517
มีจำนวนถึง 3,531,549,855.28 บาท

ตารางที่ 15 แสดงราคาน้ำตาลทรายดิบในตลาดโลก

เดือน พ.ศ.	(ปอนด์/ลองตัน)							
	<u>2510</u>	<u>2511</u>	<u>2512</u>	<u>2513</u>	<u>2514</u>	<u>2515</u>	<u>2516</u>	<u>2517</u>
มกราคม	13.30	23.92	30.76	33.30	48.56	77.21	98.25	170.59
กุมภาพันธ์	16.54	23.50	32.94	34.85	49.43	79.00	92.20	227.75
มีนาคม	15.72	22.05	36.51	37.30	48.10	81.95	89.66	223.95
เมษายน	19.74	20.43	38.31	39.47	46.60	70.05	91.95	224.45
พฤษภาคม	24.03	21.41	37.98	40.21	44.98	65.16	95.89	243.32
มิถุนายน	24.65	20.57	37.73	41.13	43.11	62.64	97.12	242.05
กรกฎาคม	18.74	19.26	36.05	42.12	42.80	56.23	98.11	253.09
สิงหาคม	16.94	18.10	31.23	41.99	43.38	61.76	94.29	307.76
กันยายน	19.93	16.94	29.29	42.49	41.22	71.59	95.15	350.00
ตุลาคม	18.75	20.40	31.46	43.14	43.71	76.16	101.67	396.96
พฤศจิกายน	22.47	25.49	32.80	43.82	45.53	75.66	109.69	566.33
ธันวาคม	24.28	30.08	31.25	44.01	57.50	93.05	132.06	461.24
รวมเฉลี่ย	19.36	21.85	33.83	40.33	46.24	72.53	99.67	302.41

ที่มา : สำนักข่าวรอยเตอร์

ตารางที่ 16 แสดงปริมาณน้ำคานำเข้าและส่งออกของไทย

<u>ปีปฏิทิน</u>	<u>ปริมาณนำเข้า</u>	<u>ปริมาณส่งออก</u>	(เมตริกตัน)
			<u>มูลค่าส่งออก (ล้านบาท)</u>
2501	17,061	-	-
2502	9,076	-	-
2503	12	5,714	0.5
2504	14	1,532	0.1
2505	3	38,954	46.0
2506	-	52,328	121.8
2507	100	48,750	211.1
2508	301	83,834	100.5
2509	2	54,853	81.6
2510	2	15,126	37.0
2511	9	-	-
2512	-	15,795	46.9
2513	-	52,294	107.3
2514	-	145,000	330.7
2515	-	426,808	1,252.1
2516	-	258,295	1,086.0
2517	-	420,241	3,531.5

ที่มา : 1.สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม
2.บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาล จำกัด

เนื่องจากว่า ราคาตลาดโลกสูงขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด ประเทศนำเข้าต่าง ๆ พวกนี้สมัครเข้าเป็นสมาชิก ISA เพราะว่าไม่เช่นนั้นจะต้องซื้อน้ำตาลในราคาแพง ประเทศไทยเกรงว่า ISA กำหนดโควตาเมื่อไร ถ้าไม่ได้เป็นสมาชิกภาคีจะไม่มีโควตาส่งน้ำตาลออก ในปลายปี 2516 เลขขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกอีกครั้งหนึ่ง แต่โควตาที่ได้เพียง 325,000 เมตริกตัน ขณะนี้เราสามารถส่งออกได้ถึง 500,000 เมตริกตัน/จึง เป็นปัญหาที่ไทยจะต้องคิดว่า ทำอย่างไรจึงจะได้โควตาเพิ่มขึ้นอีก

5.2 ตลาดน้ำตาลไทย

5.2.1 ตลาดน้ำตาลของไทยในปัจจุบัน มีตลาดที่สำคัญคือ

5.2.1.1 ตลาดน้ำตาลตามโควตาสหรัฐ

5.2.1.2 ตลาดน้ำตาลภายใต้ข้อตกลงพิเศษว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ

5.2.1.3 นอกจากนี้ บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด และบริษัทค้าผลิตน้ำตาลทราย จำกัด ใ้ทำสัญญาระยะยาวที่จะส่งน้ำตาลให้พ่อค้าในต่างประเทศ เช่น บริษัท M.Golodetz, New York บริษัท Kuok Brothers บริษัท Sucre' et' Denreo แห่งเจนีวา บริษัทมิคซุบิชิ บริษัทมิคซุย บริษัทนิชิโฮอิวาย และบริษัทมารูเบนิอิด้า

5.2.1.1 ตลาดน้ำตาลตามโควตาสหรัฐ

ในฤดูกาลผลิตน้ำตาลปี 2507-08 เป็นปีที่อุตสาหกรรมน้ำตาลทรายประสบวิกฤตการณ์อย่างรุนแรง เกิดภาวะน้ำตาลล้นตลาด ในขณะนั้นพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย พ.ศ. 2504 ยังประกาศใช้อยู่ โรงงานก็ทำการผลิตน้ำตาลเกินความต้องการอยู่เรื่อย ๆ โดยถือว่ารัฐบาลคอยให้เงินสงเคราะห์ในการส่งออก ถึงแม้ว่าในระยะนั้นมีเงินช่วยเหลือให้มีการส่งน้ำตาลออกไปถึง 50,000 เมตริกตันแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงมีน้ำตาลล้นตลาดอยู่อีกประมาณ 70,000 เมตริกตัน ราคาน้ำตาลทรายดิบในตลาดโลกตกต่ำลงทุกวัน ราคาเฉลี่ย 2.12 เซ็นต์ต่อน้ำตาล 1 ปอนด์ (กก. ละ 0.96 บาท) แต่ราคาน้ำตาลทรายดิบที่ได้รับจากโควตาเข้าไปจำหน่ายในสหรัฐยังคงยืนอยู่ได้ ราคาเฉลี่ย 6.75 เซ็นต์ต่อน้ำตาล 1 ปอนด์ (กก.ละ 3.07 บาท) รัฐบาลจึงได้ทำการเจรจาขอโควตาน้ำตาลทรายดิบจากสหรัฐ เพื่อที่จะระบายน้ำตาลที่ล้นตลาดอยู่เฉพาะหน้าเวลานั้นออกไปได้ และเป็นการช่วยไม่ให้ราคาอ้อยและน้ำตาลทรายเวลานั้นลกลำลงไปอีก

ทั้งยังได้ตลาดต่างประเทศที่แน่นอนด้วย ในเดือนธันวาคม 2508 รัฐบาลสหรัฐฯ ได้อนุมัติว่าด้วยน้ำตาลของสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1965 ได้กำหนดโควตาน้ำตาลที่จะนำเข้าไปจำหน่ายในสหรัฐฯ ให้ประเทศไทย ปีละ 15,470 เมตริกตันค่าน้ำตาลทรายดิบ ตั้งแต่ปี 2509-2514 รวม 6 ปี จำนวนโควตาที่ได้รับจากสหรัฐฯ นี้ได้เพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากสหรัฐฯ ต้องการใช้น้ำตาลเพิ่มขึ้น ในเดือนกันยายน 2514 ทางการสหรัฐฯ ออกประกาศใช้กฎหมายใหม่ เริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2515 ประเทศไทยได้รับจัดสรรโควตาเป็นจำนวน 18,681 ขอรต์ตันค่าน้ำตาลทรายดิบเป็นเวลา 3 ปี สำหรับการจัดสรรครั้งแรกของปี 2515 ประเทศไทยได้รับ 18,339 ขอรต์ตันค่าน้ำตาลทรายดิบ และได้รับการจัดสรรเพิ่มเติมในระหว่างปี 2515 รวม 4 ครั้ง ได้รับโควตาเพิ่มอีก 997 เมตริกตันค่าน้ำตาลทรายดิบ รวมเป็นโควตาของปี 2515 ทั้งสิ้น 19,316 ขอรต์ตันค่าน้ำตาลทรายดิบ (17,221.819 เมตริกตัน) แต่ส่งออกจริง 16,803 เมตริกตัน ในปี 2516 ส่งออก 17,180 เมตริกตัน

ตารางที่ 17 แสดงการจำหน่ายน้ำตาลตามโควตาสหรัฐฯ

ปี	โควตาที่ได้รับ		ส่งออกจริง เมตริกตัน	มูลค่า (บาท)	หมายเหตุ
	ขอรต์ตัน	เมตริกตัน			
2509	17,153	15,294	15,943	30,566,845	ขายให้ บ.กาลาเบรียน จก.
2510	17,449	15,555	14,729	37,726,221	"
2511	17,976	16,027	-	-	"
2512	17,686	15,769	15,975	45,868,735	บ. อุตสาหกรรมฯ เป็นผู้ขาย
2513	18,909	15,359	17,546	51,543,912	"
2514	18,565	15,934	16,572	48,987,665	"
2515	19,316	17,222	16,808	53,938,316	"
2516	18,694	16,667	17,180	57,857,900	"
2517	18,681	16,627	23,394	152,795,862	"

ที่มา : 1. สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม
2. บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด

¹ สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม โควตาน้ำตาลทรายดิบของประเทศไทย ที่ส่งไปขายประเทศสหรัฐอเมริกา เอกสารโรเนียว

5.2.1.2 ตลาดตามข้อตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ (International Sugar Agreement) จุดมุ่งหมายของ "ความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ" คือ รักษาเสถียรภาพของราคาน้ำตาลให้อยู่ในช่วงที่เหมาะสมแก่ผู้ผลิตและผู้ใช้ ซึ่งใช้ระบบโควตาเป็นเครื่องมือ โดยการกำหนดโควตาส่งออกมาตรฐาน² (Basic Export Tonnage) ของประเทศสมาชิกผู้ส่งออกไว้ ระยะเวลาจะอนุญาตให้ส่งออกเป็นร้อยละเท่าใดของโควตามาตรฐานนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของน้ำตาลในตลาดโลก (ตลาดนิวเอร์คและตลาดลอนดอน) เป็นสำคัญ เช่น ถ้าราคาน้ำตาลในตลาดโลกตกต่ำลงมากกว่าราคาขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ก็กำหนดให้ส่งออกได้ไม่ถึง 100 % ของโควตาส่งออกมาตรฐาน นอกจากนั้นยังมีการคุ้มครองสมาชิกโดยมีข้อผูกพันให้ประเทศผู้นำเข้าต้องสั่งซื้อน้ำตาลจากประเทศสมาชิกผู้ส่งออกเท่านั้น ในกรณีที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกต่ำกว่าปอนด์ละ 3.25 เซ็นต์ (กก. ละ 1.43 บาท) และในกรณีที่ราคาน้ำตาลอยู่ในช่วงระหว่าง 3.25 เซ็นต์ถึง 5.25 เซ็นต์ต่อปอนด์ อยู่ในระหว่างที่ใช้ระบบโควตามีผลบังคับ ประเทศสมาชิกผู้นำเข้าจะสั่งซื้อน้ำตาลจากประเทศที่ไม่เป็นสมาชิกได้เป็นจำนวนจำกัดไม่เกินจำนวนที่เคยซื้อจากกลุ่มประเทศที่ไม่เป็นสมาชิก ถ้าราคาน้ำตาลในตลาดโลกสูงเกินกว่า 5.25 เซ็นต์ต่อปอนด์ โควตาไม่มีผลบังคับ ประเทศสมาชิกจะส่งออกเท่าไรก็ได้ หลังจากประเทศสมาชิกได้ขอข้อมติตามข้อตกลงนี้แล้ว ราคาน้ำตาลในตลาดโลกได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นที่น่าพอใจ จะเห็นได้ว่าราคาน้ำตาลในเดือนกันยายน 2511 ปอนด์ละ 1.45 เซ็นต์ ราคาสูงขึ้นมาเป็น 7.50 เซ็นต์ในเดือนธันวาคม 2514 ซึ่งระยะเวลา 3 ปี ราคาได้สูงขึ้นถึง 6 เซ็นต์ ในระยะต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2515 ราคาน้ำตาลในตลาดโลกได้สูงขึ้นเป็นปอนด์ละ 9 เซ็นต์ องค์การน้ำตาลระหว่างประเทศจึงประกาศยกเลิกระบบโควตาส่งออก หมายความว่าประเทศสมาชิกผู้ส่งออกมีน้ำตาลเท่าไรส่งออกได้หมด เนื่องจากราคาน้ำตาลสูงเกินกว่าปอนด์ละ 5.25 เซ็นต์ ซึ่งเป็นราคาประกันขั้นสูงสุด ในปี 2516 องค์การน้ำตาลได้พิจารณาจัดสรรโควตาใหม่ สำหรับประเทศไทยได้รับโควตาส่งออกมาตรฐาน 325,000 เมตริกตัน แต่ไทยมีความสามารถส่งออกได้ปีละ 480,000-610,000 เมตริกตันต่อปี ซึ่งเป็นปัญหาหนักของไทยว่า ปริมาณน้ำตาลที่เหลือจาก Basic Export Tonnage นั้นจะทำอย่างไร

² สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมน้ำตาลไทยกับความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ เอกสารโรเนียว

5.2.1.3 ตลาดพ่อค้าน้ำตาลต่างประเทศ (Sugar Operators)

บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด ได้ติดต่อจำหน่าย น้ำตาลระยะยาวกับ Sugar Operators³ ไว้ดังนี้

ก. บริษัท Golodetz แห่ง New York ประเทศสหรัฐ จำนวนปีละ 100,000 ตัน หรือเท่ากับ 101,600 เมตริกตัน ตั้งแต่ปี 2515 ถึงปี 2517

ข. บริษัท Sucre et Danse แห่งเจนีวา ประเทศ สวิสเซอร์แลนด์ เป็นจำนวน 50,000 เมตริกตัน แต่สัญญาขายทำเพียงปี 2515 ปีเดียวกันนั้น

ค. บริษัท Kuok Brothers SDN.BID. ชื่อในนามของ รัฐบาลมาเลเซีย (เป็นการเจรจาชื่อในนามของรัฐบาลไทยและมาเลเซีย โดยรัฐบาลไทยมอบให้ บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลไทยเป็นผู้ส่งออก) จำนวนปีละ 500,000 เมตริกตันเป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี 2515 สิ้นสุดปี 2517

ง. บริษัท M.Golodetz และบริษัท Kuok Brothers (Singapore) รวมเป็นจำนวนปีละขั้นต่ำ 150,000 เมตริกตัน ขึ้นสูง 300,000 เมตริกตัน สัญญามีอายุ 6 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2516 เป็นต้นไป และจะต่ออายุสัญญาได้อีก 4 ปี ในการส่งมอบ ส่งมอบให้

- บริษัท M.Golodetz, New York	อย่างต่ำ	75,000	เมตริกตัน
	อย่างสูง	150,000	"
- บริษัท Kuok Brothers (Singapore)	อย่างต่ำ	75,000	"
	อย่างสูง	150,000	"

สัญญาฉบับนี้กระทรวงอุตสาหกรรมโดยมติของคณะรัฐมนตรีให้บริษัทอุตสาหกรรม น้ำตาล จำกัด ทำสัญญาให้บริษัท Kuok Brothers และบริษัท Golodetz เป็นผู้ผูกขาดในการส่ง น้ำตาลไปยังประเทศต่าง ๆ ตามสัญญาระบุว่า หากประเทศไทยมีความประสงค์จะขายน้ำตาลเกิน

3

Sugar Operators เป็นผู้รับผิดชอบในการค้าดำเนินงานของผู้ผลิตและผู้บริโภค เป็นพ่อค้า น้ำตาลระหว่างประเทศ มักจะซื้อน้ำตาลดิบเป็นจำนวนมากไว้ในมือสำหรับการบรรทุกลง เรือในระยะยาว ทำการค้ำทั้งปีและทำการค้ำน้ำตาลเป็นอาชีพ โดยการรับซื้อจากตลาด เอาไปเก็บไว้เอง แลวนำออกขาย

4

1 ตันเท่ากับ 1.016 เมตริกตัน

เมตริกตัน / จะต้องแจ้งให้ 2 บริษัทนทรามเสียก่อน ถ้าเขาต้องการซื้อ ประเทศไทยจะขายให้รายอื่น ๆ ไม่ได้ ซึ่งเป็นการทำให้ต่างชาติมีอิทธิพลต่อราคาน้ำตาลซึ่งเป็นสินค้าหลักของประเทศ ประเทศไทยจึงขาดเสถียรภาพในทางการค้า ต่อมารัฐบาลได้ขอแก้ไขสัญญาว่าสัญญานี้เป็นสัญญาที่ทำขึ้นระหว่างบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลไทยกับคู่สัญญา ไม่ใช่ประเทศไทยกับคู่สัญญา และแก้ไขว่าน้ำตาลส่วนเกินนี้จะขายให้ใครก็ได้ ไม่ผูกมัดตามสัญญาเดิม

นอกจากนี้บริษัทผลผลิตน้ำตาลไทย จำกัด (Thai Sugar Corp.) ซึ่งเป็นบริษัทส่งออกน้ำตาลออกขายใหม่ ซึ่งเพิ่งจดทะเบียนการค้าได้ทำสัญญากับ 4 บริษัทญี่ปุ่นในทำนองเดียวกัน คือบริษัทนิคมูบิชิ บริษัทนิคมูซุย บริษัทโซอิอิวาย และบริษัทมารูเมนิอิดา จะเริ่มส่งออกตามสัญญาในปี 2518

5.2.2 ภูมิหลังประเทศต่าง ๆ ที่นำน้ำตาลทรายเข้าจากประเทศไทย

ประเทศไทยได้ส่งน้ำตาลทรายออกจำหน่ายยังประเทศต่าง ๆ ทั้งที่เป็นลูกค้าประจำและลูกค้าไม่ประจำ ประมาณ 25 ประเทศ บางประเทศก็เป็นสมาชิกองค์การน้ำตาล บางประเทศยังไม่ได้เป็นและกำลังจะสมัครเข้าเป็นสมาชิก ทั้งนี้เพราะว่าราคาน้ำตาลตลาดโลกได้สูงขึ้นตามลำดับตั้งแต่ปี 2514 การสมัครเข้าเป็นภาคน้ำตาลจะได้รับปริมาณน้ำตาลที่แน่นอนและราคายุติธรรม เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงภูมิหลังของประเทศต่าง ๆ ที่เป็นลูกค้าของไทย เพื่อที่จะได้เข้าถึงตลาดได้ง่าย

5.2.2.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหรัฐอเมริกามีผลผลิตประมาณปีละ 5,731,864 เมตริกตัน นำเข้าสุทธิ 4,830,984 เมตริกตัน ปริมาณการบริโภคประมาณ 10,633,753 เมตริกตัน⁵ เนื่องจากปริมาณการบริโภคต่อปีอยู่ในระดับสูง เพราะฉะนั้นประเทศสหรัฐอเมริกาจึงกลายเป็นประเทศนำเข้ารายใหญ่ของโลก การนำเข้านั้นประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ระบบจัดสรรโควตาให้ประเทศต่าง ๆ ประเทศไทยได้รับโควตาจัดสรรตามกฎหมายสหรัฐปีละประมาณ 18,000 เมตริกตัน ในปี 2514 ภาส่งออก 16,572.060 เมตริกตัน ปี 2515 ส่งออก 16,808.- เมตริกตัน และปี 2516 ส่งออก 17,130.- เมตริกตัน ในปี 2517 ส่งออกได้ถึง 23,393.807 เมตริกตัน⁶ ประเทศสำคัญ ๆ ที่ส่งให้สหรัฐอเมริกา คือ ออสเตรเลีย บราซิล ไต้หวัน คอมินกัน อินเดียน เปรู ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ เป็นต้น

⁵ F.O. Light's International Sugar Report เดือนมีนาคม 2517
6 เรื่องเดิม

5.2.2.2 ประเทศญี่ปุ่น ประเทศญี่ปุ่นผลิตน้ำตาลใช้เองได้แต่ไม่เพียงพอแก่การบริโภค อัตราการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี 2515 อัตราการบริโภคของญี่ปุ่นอยู่ในระดับ 30.4 กก. ต่อปี ปริมาณการบริโภคปีหนึ่งประมาณ 3,243,543 เมตริกตัน นำเข้าประมาณ 2,743,508 เมตริกตัน⁷ เกือบครึ่งหนึ่งของน้ำตาลที่นำเข้าเป็นน้ำตาลจากคิวบา รองลงมาคือน้ำตาลจากออสเตรเลีย ในระยะ 2-3 ปีนี้ คิวบาผลิตได้น้อยกว่าที่เคยผลิตได้ และญี่ปุ่นไม่มีนโยบายที่จะเพิ่มเนื้อที่ในการปลูกพืชชนิดนี้ นอกจากจะเพิ่มผลิตผลต่อไร่ (Yield) ให้สูงขึ้นเท่านั้น จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า ญี่ปุ่นได้นำน้ำตาลจากไทยเข้าเป็นจำนวนมาก ในปี 2514 นำเข้า 44,809.990 เมตริกตัน ปี 2517 นำเข้า 221,966.109 เมตริกตัน⁸

5.2.2.3 ประเทศมาเลเซีย ในอดีตมาเลเซียสั่งซื้อน้ำตาลเข้าประเทศเพื่อการบริโภค เนื่องจากราคาถูกกว่าผลิตเอง แต่ขณะนี้ราคาตลาดโลกสูงพอ ๆ กับต้นทุนในการผลิตที่จะผลิตได้เองในประเทศ มาเลเซียจึงหันมาพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมน้ำตาล คินฟาอากาศและภูมิประเทศของมาเลเซียไม่เหมาะที่จะปลูกอ้อย มีพื้นที่ทางภาคเหนือเท่านั้นที่พอจะปลูกได้ แต่พื้นที่ก็ขยายได้ไม่มากนัก มาเลเซียและบาราวัก, ซาบารุ บริโภคน้ำตาลปีละ 400,000 เมตริกตัน รัฐบาลได้อนุมัติโครงการสร้างโรงงาน 3 แห่ง และอีก 2 แห่งจะเสร็จต่อไป โดยตั้งเป้าหมายว่า ถ้าโครงการนี้สำเร็จและดำเนินการได้อย่างเต็มที่ในปี 2520 จะผลิตน้ำตาลได้ปีละ 630,000 เมตริกตัน แต่ปริมาณความต้องการภายในประเทศอาจมีเพียง 406,000 เมตริกตันเท่านั้น⁹ มาเลเซียคาดว่าจะมีน้ำตาลเหลือใช้และส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ แต่ในปัจจุบันปรากฏว่าโครงการนี้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ในต้นเดือนมกราคม 2516 ออสเตรเลียได้ทำสัญญาระยะยาวขายน้ำตาลเป็นจำนวนมากให้กับมาเลเซียเป็นเวลา 5 ปี (2516-2520) ปีละ 300,000 เมตริกตัน เพื่อประกันว่า มาเลเซียจะได้รับน้ำตาลทรายดิบจากออสเตรเลีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตรายใหญ่อย่างสม่ำเสมอ ในระยะเวลาที่เกิดขาดแคลนขึ้นหรือเมื่อเกิดภาวะตลาดไม่ค่อยจะแจ่มใสนัก หลังจากที่ออสเตรเลียทำสัญญาได้ 2-3 วัน พิจิกักกลงทำสัญญาขายน้ำตาลให้กับมาเลเซียเป็นระยะเวลา 5 ปี ด้วย

⁷ เรืองเคิม

⁸ เรืองเคิม

5.2.2.4 ประเทศสิงคโปร์ สิงคโปร์นำน้ำตาลเข้าโดยเฉลี่ยปีละ 137,000⁹ เมตริกตัน สิงคโปร์มีโรงงานฟอกน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ จึงซื้อน้ำตาลจากต่างประเทศมาทำการฟอกและส่งออกขายยัง บรูไน ฮังกง เขมร ปากีสถาน ซาบา ซาราวัก ศรีลังกา และมาเลเซีย ตะวันตก เมื่อมกราคม ปี 2515 ออสเตรเลียได้ทำสัญญาระยะยาวขายน้ำตาลให้แก่สิงคโปร์เป็นเวลา 5 ปี (2516-2520) และพิจิกได้ทำสัญญาระยะยาว 5 ปี กับสิงคโปร์ด้วย แหล่งอุปทานของน้ำตาลที่นำเข้ามาในมาเลเซียและสิงคโปร์ที่สำคัญก็คือ คิวบาและออสเตรเลีย แต่ในระยะหลังนี้ ทั้ง 2 ประเทศได้กระจายแหล่งอุปทานน้ำตาลออกยังประเทศผู้ส่งออกอื่น ๆ มากขึ้น ปริมาณที่นำเข้ามาจากคิวบาจึงลดลงมาก ขณะเดียวกันปริมาณที่นำเข้ามาจากไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

5.2.2.5 ประเทศศรีลังกา ในปัจจุบัน ศรีลังกาต้องการน้ำตาลเพื่อบริโภคในประเทศปีละ 250,000-300,000 เมตริกตัน¹⁰ แต่ตั้งการผลิตน้ำตาลภายในประเทศได้เพียงร้อยละ 2 ของน้ำตาลที่บริโภคทั้งหมด การบริโภคน้ำตาลต่อคนต่อปีอยู่ในปริมาณที่สูงที่สุดในระหว่างประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยกัน คือ 23.6 กก. ประชาชนล้นมามากยากจน รัฐบาลไคมันส์ส่วนน้ำตาลให้ในราคาถูกลงมาทุกยุคทุกสมัย ไม่มีรัฐบาลโลกจำพอที่จะลดอัตราปันส่วนหรือเพิ่มราคาน้ำตาล เพราะเกรงว่าจะเสียคะแนนนิยมในการเลือกตั้ง ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี วางแผนใช้วิธีปันส่วนให้มีการใช้ปริมาณคงที่ โดยอนุญาตให้มีการใช้บริโภคน้ำตาล 2 ปอนด์ต่อคนต่อเดือน น้ำตาลที่หาซื้อพิเศษจะซื้อได้ตามราคาท้องตลาดในครึ่งหลังของปีในราคา 2 เท่าของราคาปันส่วน ทำให้การบริโภคภายในประเทศต่อคนลดลงมากถึง 25% รัฐบาลสามารถสงวนเงินตราต่างประเทศใช้สำหรับลงทุนเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำตาลให้เพียงพอับความต้องการภายในประเทศ

5.2.2.6 ประเทศเวียดนามใต้¹¹ เกือบประเทศเวียดนามใต้ไม่มีผลผลิตน้ำตาลเริ่มผลิตในปี 2516 เพียง 4,000 เมตริกตันเท่านั้น ในปี 2516 รัฐบาลต้องเสียเงินตราต่างประเทศซื้อน้ำตาลเข้าประเทศเป็นมูลค่า 57 ล้านดอลลาร์ เนื่องจากผลผลิตในประเทศมีเพียงร้อยละ 0.04 ของความต้องการ เนื่องจากรัฐบาลต้องการลดการนำเข้าน้ำตาลเข้าประเทศ จึงมีโครงการขยายเนื้อที่ปลูกอ้อย โดยมีเป้าหมายให้ผลิตอ้อยได้ 100,000 เมตริกตันและเตรียมการสร้างโรงงานขนาดใหญ่ขึ้นอีกใน 2-3 ปีข้างหน้า เพื่อให้สนองความต้องการภายในประเทศ 1 ใน 3

9 เรืองเคิม
10 เรืองเคิม
11 เรืองเคิม

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบปริมาณการส่งน้ำศาลออกไปจำหน่ายต่างประเทศ

หน่วย : เมตริกตัน

ประเทศ	2514	2515	2516	2517
ฝรั่งเศส	-	13,440.210	-	-
ยูโกสลาเวีย	-	9,500.100	-	-
สหรัฐอเมริกา	16,572.060	16,808.-	17,810.-	23,393.807
ชุกาน	-	28,001.690	-	-
ญี่ปุ่น	44,809.990	34,961.190	-	221,966.109
ฮ่องกง	-	15,746.300	-	-
เวียดนามใต้	60,827.800	68,917.630	61,557.991	-
สิงคโปร์	17,789.760	2,031.240	-	10,999.297
มาเลเซีย	5,000.-	72,692.830	101,262.418	33,924.025
ปากีสถาน	11.-	41,978.110	-	-
เนปาล	-	5,987.020	-	-
ศรีลังกา	-	76,531.470	23,571.307	11,973.600
ซาอุดีอาระเบีย	-	20,214.270	-	-
จอร์แดน	-	19,997.980	-	-
อินโดนีเซีย	-	-	32,351.240	-
อิหร่าน	-	-	11,989.920	71,624.895
อิรัก	-	-	10,581.151	34,087.406
เลบานอน	-	-	-	12,272.325
รวมน้ำศาล	145,010.610	426,808.040	258,294.027	420,241.464
รวมเงิน(บาท)	330,734,537.331	1,252,009,628.511	1,086,229,838.703	1,533,549,855.28

หมายเหตุ ปริมาณน้ำศาลทั้งหมดเป็นน้ำศาลทรายคิม ยกเว้นปี 2515 มีปริมาณน้ำศาลทรายขาวรวมอยู่ด้วย 169,010.55 เมตริกตัน

ที่มา : บริษัทอุตสาหกรรมน้ำศาลแห่งประเทศไทย จำกัด

5.2.3 ภูมิหลังประเทศผู้ส่งออก

องค์การนำตาลระหว่างประเทศได้ประมาณความต้องการนำเข้าสุทธิในตลาดโลกและปริมาณการส่งออกสุทธิ (Free Market Net Import Requirements and Net Exportable Supplies) 2517-2521 ไร่¹² ไร่¹²

	2517	2518	2519	2520	2521
ประเทศผู้นำเข้า	10,136	10,631	11,035	11,598	12,131
ประเทศผู้ส่งออก	9,354	9,858	10,577	11,432	12,124
นำตาลส่วนเกิน	782	773	458	166	7

หน่วย : พันเมตริกตันน้ำตาลทรายดิบ

ประเทศผู้นำเข้าในที่นี้ไม่รวมกลุ่มประเทศตลาดรวมยุโรป สหรัฐ และประเทศกลุ่มคอมมิวนิสต์ จากประมาณการข้างต้นจะเห็นว่า แต่ละปีอุปทานมากกว่าอุปสงค์ ประเทศไทยในฐานะผู้ส่งออกรายหนึ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องหาตลาดไว้ให้แน่นอน เพื่อจะได้แน่ใจว่าเราสามารถส่งออกได้ โดยไม่ทำให้ราคาอ้อยและน้ำตาลในประเทศตกต่ำ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาภูมิหลังของประเทศผู้ส่งออกสำคัญ ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการส่งออกของประเทศไทย

5.2.3.1 ประเทศฟิลิปปินส์ สินค้าออกที่สำคัญที่สุดของฟิลิปปินส์มีอยู่ 3 ชนิดหนึ่งใน 3 ชนิดนี้คือ น้ำตาล น้ำตาลโค่นำเงินตราต่างประเทศอย่างน้อยที่สุด 20% ของเงินตราต่างประเทศที่ได้รับทั้งหมด ฟิลิปปินส์เป็นผู้ผลิตน้ำตาลที่สำคัญอันดับที่ 13 ของโลก¹³ คือมีผลผลิตประมาณ 3% ของผลผลิตน้ำตาลของโลก ปัจจุบันฟิลิปปินส์มีโรงงานน้ำตาล 37 โรงงาน มีไร่อ้อยประมาณ 2,568,750 ไร่ ผลิตผลผลิตอ.96เมตริกตัน/ไร่ อ้อย 1.5ผลิตน้ำตาลได้ประมาณ 97 กก. ในปี 2517-18 ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะผลิตได้ 2.84 ล้านเมตริกตันต่อปี นโยบายของรัฐส่งเสริมให้ขยายผลผลิตน้ำตาล โดยปรับปรุงเครื่องจักรเครื่องมือของโรงงานที่มีอยู่แล้วและจะสร้างใหม่ได้ไม่เกิน 5 โรง ฟิลิปปินส์ได้รับโควตาชั้นมูลฐานตามความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ 80,000 เมตริกตัน โดยปกติฟิลิปปินส์จะขายน้ำตาลให้แก่สหรัฐเท่านั้น ฟิลิปปินส์ได้รับการจัดสรรโควตาน้ำตาลตามกฎหมายสหรัฐประมาณ 30% ของโควตาทั้งหมด ขณะนี้ฟิลิปปินส์กำลังหาตลาดใหม่ คือ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เวียดนาม ติมูร์ จีนแดง มาเลเซีย สิงคโปร์ และศรีลังกา ประเทศเหล่านี้เป็นลูกค้าของประเทศไทยมาก่อนแล้วทั้งสิ้น ฉะนั้นประเทศฟิลิปปินส์กำลังเป็นคู่แข่งคาน้ำตาลเองประเทศไทยในตลาดโลก

12 ไร่¹² ไร่¹²

13 ไร่¹³ ไร่¹³

5.2.3.2 ประเทศออสเตรเลีย ออสเตรเลียเป็นผู้ผลิตน้ำตาลที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ เนื่องจากว่าราคาน้ำตาลในปัจจุบันและในอนาคตอยู่ในระดับที่จะทำการผลิตได้อย่างมีกำไรก็ตาม ออสเตรเลียได้ตั้งเป้าหมายที่จะขยายการผลิตในระหว่างปี 2513-23 ไว้ว่า จะผลิตเพิ่มขึ้นอีกไม่เกิน 1 ล้านตัน เพราะว่าจะพยายามกระจายสินค้าออกทางเกษตรกรรมอย่างอื่นให้มาก วงการน้ำตาลในตลาดโลกคาดคะเนว่า ตลาดน้ำตาลของออสเตรเลียในอนาคตจะอยู่ในทวีปเอเชีย ดังจะเห็นได้ว่าในปี 2516 ออสเตรเลียได้ทำสัญญาระยะยาวขายน้ำตาลให้แก่มาเลเซียและสิงคโปร์ 5 ปี และขายให้แก่จีนคอมมิวนิสต์ 3-5 ปี ละ 300,000 เมตริกตัน การส่งออกของออสเตรเลียที่เป็นไปตามโควตาต่าง ๆ มีดังนี้

1. การส่งออกตามโควตาของความตกลงว่าด้วยน้ำตาลในเครือจักรภพ (The Commonwealth Sugar Agreement) เป็นจำนวนปีละ 340,360 เมตริกตัน โควตานี้จะหมดอายุในปี 2517 และออสเตรเลียต้องหาตลาดใหม่มาทดแทน เนื่องจากว่าสหราชอาณาจักรได้เป็นสมาชิกขององค์การตลาดร่วมยุโรป ระบบการค้าต่าง ๆ ของสหราชอาณาจักรจึงต้องเป็นไปตามนโยบายของตลาดร่วมยุโรป
2. การส่งออกตามโควตาที่ได้รับจากสหรัฐอเมริกา ปีละประมาณ 200,000 เมตริกตัน
3. จากการที่ออสเตรเลียเป็นสมาชิกผู้ส่งออกตามความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศ นับปี 2516 ออสเตรเลียได้รับโควตา 1,650 ล้านเมตริกตัน
4. ตลาดอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น คือ คานาดา ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ มาเลเซีย สิงคโปร์ เป็นต้น

5.2.3.3 ประเทศคิวบา การแสดงตัวเลขสถิติและปริมาณน้ำตาลที่ตั้งเป้าหมายสำหรับส่งออกของคิวบานั้นล่าช้า ทำให้วงการตลาดโลกเฝ้าคอยอย่างกระวนกระวายใจ ความฉับเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของคิวบาขึ้นอยู่กับภาวะการเกาทัณฑ์ ทำให้เกิดข่าวลือต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนช่วยทำให้เกิดการเคลื่อนไหวขึ้น ๆ ลงของราคาน้ำตาล แหล่งที่ส่งออกของคิวบา คือ รัสเซีย รองลงมาคือ ญี่ปุ่น จีนคอมมิวนิสต์ เยอรมันตะวันออก เกาหลีเหนือ มาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง เลบานอน ศรีลังกา คิวบาได้รับโควตาตามความตกลงว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศปี 2516 จำนวน 2,550 ล้านเมตริกตัน¹⁴

5.2.3.4 ประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) น้ำตาลเป็นสินค้าหลักของไต้หวัน

มาเป็นเวลานาน บริษัทน้ำตาลแห่งไต้หวัน Taiwan Sugar Corporation เป็นของรัฐบาล มีหน้าที่ควบคุมการผลิตน้ำตาลและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ มีโรงงานน้ำตาลอยู่ในความควบคุม 25 โรงงาน ในปัจจุบันพื้นที่ปลูกอ้อยของไต้หวันมีแนวโน้มลดลง ทั้ง ๆ ที่ราคาน้ำตาลในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าชาวไร่เห็นว่าการปลูกพืชที่สามารถเก็บเกี่ยวในระยะสั้น เช่น ข้าว ใบบายาสุม หรือหน่อไม้ฝรั่งได้รับผลตอบแทนเร็วกว่า และมีกำไรดีกว่า ตามความตกลงว่าคควยน้ำตาลระหว่างประเทศฉบับปี 2511 ไต้หวันได้รับโควตาส่งออกมาตรฐาน 630,000 เมตริกตัน แต่ตามความตกลงว่าคควยน้ำตาลระหว่างประเทศฉบับปี 2516 ไต้หวันไม่ได้เป็นสมาชิกจึงไม่ได้รับโควตา ส่วนโควตาส่งออกตามกฎหมายน้ำตาล-สหรัฐอเมริกาได้รับโควตา 82,615 ชอร์ตตัน ไต้หวันส่งน้ำตาลทรายขาวและดิบไปยังประเทศต่าง ๆ เช่น เขมร ฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น ลาว มาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนามใต้

5.3 วิธีการส่งน้ำตาลทรายออกนอกราชอาณาจักร

ในการขายน้ำตาลให้ต่างประเทศนั้น รัฐบาลได้กำหนดให้บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทยเป็นตัวแทนขายน้ำตาลให้กับโรงงานน้ำตาลทุกแห่งในประเทศ โดยปฏิบัติตามหลักการคาน้ำตาลสากล ขายน้ำตาลให้กับผู้ซื้อโดยวิธีทำสัญญาล่วงหน้า ในการซื้อขายจะซื้อขายกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ผลิตไม่สามารถส่งน้ำตาลไปขายให้ผู้ซื้อโดยตรง จำเป็นต้องอาศัยผู้คาน้ำตาลระหว่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรมจะเป็นผู้จัดสรรปริมาณน้ำตาลให้แก่แต่ละโรงงานซึ่งเป็นผู้ผลิต การจัดสรรนี้ถือเอาความสามารถของแต่ละโรงงานเป็นหลัก เมื่อโรงงานผลิตเสร็จแล้ว จะส่งไปให้ที่โกดังของบริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด เมื่อผู้ซื้อต้องการสินค้าจะแจ้งมาให้บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลแห่งประเทศไทยทราบว่าจะส่งไปกี่โตน เมื่อไร ปกติผู้ซื้อจะเป็นผู้กำหนดว่าจะส่งไปโดยเรือลำไหน เพราะว่าขายให้ในราคา F.O.B. ที่ท่าเรือกรุงเทพ โรงงานน้ำตาลซึ่งเป็นผู้ขายจะต้องเสียค่าบริการให้แก่บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลร้อยละ 1.5 ของยอดขายในปี 2518 บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาลจะคิดค่าบริการเป็นกระสอบ คือกระสอบละ 6 บาท และคิดค่าใช้จ่ายจากการส่งออกกระสอบละ 10 บาท เมื่อเดือนธันวาคม 2517 ใค้อนุมัติให้ตั้งบริษัทส่งน้ำตาลเพิ่มขึ้นได้อีก โดยมีหลักการในการอนุญาตว่า บริษัทนั้นจะต้องเป็นผู้ผลิตน้ำตาลและมีกำลังการผลิตรวมกันไม่น้อยกว่า 100,000 เมตริกตัน นอกจากนั้นจะต้องเป็น

โรงงานที่รับซื้อออกจากชาวไร่ในราคาที่ เป็นขรมค้าย บริษัทส่งออกที่ได้รับอนุมัติให้ตั้ง 2 บริษัท คือ บริษัทการค้าผลผลิตน้ำตาลไทย จำกัด ของกลุ่มโรงงาน 22 แห่ง และบริษัทผู้ส่งออกน้ำตาลไทย จำกัด เป็นของกลุ่มโรงงาน 18 แห่ง

5.4 ราคา

ราคาน้ำตาลนั้นไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับลักษณะของตลาดที่ประเทศไทยขายให้ ส่วนใหญ่อาศัย ราคาน้ำตาลตลาดโลกเป็นหลัก นอกจากราคาน้ำตาลที่ส่งให้ตามโควตาสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะได้ราคา ตามที่กำหนดมาให้ ณ ที่นี้จะแบ่งราคาตามตลาดน้ำตาลของการซื้อได้ดังนี้

5.4.1 ราคาตามโควตาสหรัฐอเมริกา รัฐบาลสหรัฐจะเป็นผู้กำหนดราคาน้ำตาลให้เป็น ราคาที่ยุติธรรมสำหรับผู้ผลิตและผู้บริโภค ปกติราคาตามโควตาสหรัฐอเมริกาจะสูงกว่าราคาตลาดโลก เช่นในปี 2508 ราคาตลาดโลกปอนด์ละ 2.7 เซนต์ ราคาตาม Contract 7 ไม่ต่ำกว่า ปอนด์ละ 5 เซนต์ ซึ่งสูงกว่าราคาตลาดโลกเกือบเท่าตัว ในปี 2514 ราคาตลาดโลก 4.52 เซนต์ ราคาตามโควตาสหรัฐ Contract 10 ราคาปอนด์ละ 8.54 ปอนด์ เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 19

5.4.2 ราคาตามข้อตกลงว่าคายน้ำตาลระหว่างประเทศ ราคานี้จะเปลี่ยนแปลงขึ้นลง ตามราคาตลาดโลก โดยใช้ราคาตลาด New York และ London เป็นหลัก ราคาน้ำตาลใน ตลาดโลกขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทาน ลักษณะตลาดโลกน้ำตาลเป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์ (Pure Competition) เพราะว่า

ก. น้ำตาลเป็นสินค้าที่มีคุณภาพเหมือนกัน (Homogeneous Product) ในแง่ ของผู้ซื้อผู้ขาย เนื่องจากได้จัดมาตรฐานไว้แล้ว เพื่อสะดวกในการค้าระหว่างประเทศ

ข. ผู้ซื้อและผู้ขายแต่ละรายเป็นขนาดเล็ก เมื่อเทียบกับปริมาณการค้า น้ำตาล ทั้งหมด

ค. ผู้ซื้อและผู้ขายมีจำนวนมาก มีผู้ซื้อและผู้ขายอยู่ทุกส่วนของโลก

ง. ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับตลาดเป็นไปอย่างสมบูรณ์

ปัจจัยที่ทำให้อุปสงค์และอุปทานตลาดโลกเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

5.4.2.1 สภาพดินฟ้าอากาศ ดินฟ้าอากาศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการปลูกพืชและอ้อย ซึ่งเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมน้ำตาล ถ้าดินฟ้าอากาศดี ปราศจากพายุและไม่มีภัยธรรมชาติ ผลผลิตอ้อยและมีที่จะมีปริมาณมากและคุณภาพดี ปริมาณน้ำตาลที่ผลิตได้จะมีมาก เช่นในปี 2499 ยุโรปประสบภัยธรรมชาติอย่างหนัก การผลิตของยุโรปตกต่ำ ทำให้ราคาน้ำตาลในปีนั้นสูง

5.4.2.2 วิกฤตการณ์ทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงทางการเงินของโลกมีผลต่อตลาดสินค้า ไม่ว่าจะลดค่าหรือเพิ่มค่า เพราะว่าการลดเงินมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับตลาดสินค้าเท่าที्่यानมากการซื้อขายน้ำตาลกระทำโดยใช้เงินปอนด์สเตอร์ลิง และเงินดอลลาร์สหรัฐ การที่เงินทั้ง 2 สกุลมีค่าไม่คงที่ พลอยทำให้เงินตราสกุลอื่น ๆ เกิดปัญหายุ่งยากอย่างมาก ระหว่างปลายเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม 2516 ความไม่แน่นอนทางการเงินทำให้เกิดความเคลื่อนไหวของราคาน้ำตาลในตลาดโลก ซึ่งไม่แสดงมูลค่าที่แท้จริงของน้ำตาล ทำให้พ่อค้าต้องเผชิญกับความเสียหายทางค่านเงินตราไปพร้อม ๆ กับปัจจัยทางด้านการค้าอื่น ๆ รัฐบาลสหรัฐกำลังพิจารณาหาทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับราคาสินค้า อาจถือได้ว่าภาวะเงินเฟ้อมีอิทธิพลต่อราคาน้ำตาล

5.4.2.3 วิกฤตการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ เช่น ปี 2503 สหรัฐอเมริกาและคิวบาขัดแย้งกันทางการเมืองอย่างรุนแรง สหรัฐเลิกซื้อน้ำตาลจากคิวบา คิวบามีน้ำตาลเหลือมากต้องทุ่มตลาดโลกด้วยการขายตัดราคา ถ้าหากมีวิกฤตการณ์ทางการเมืองนำไปสู่ภาวะสงคราม จะทำให้ราคาน้ำตาลสูงขึ้น เพราะว่าประเทศต่าง ๆ พากันสต็อกน้ำตาลไว้

5.4.2.4 วิกฤตการณ์น้ำมัน ในปลายปี 2516 ประเทศผู้ผลิตน้ำมันบางประเทศลดการผลิตลง ก่อให้เกิดปัญหารุนแรงในตลาด เนื่องจากภาวะว่างบรรทุก ผู้ขายต่างหันมาคำนึงถึงระยะทางที่จะส่งน้ำตาลไปขาย ขณะเดียวกันการขาดแคลนเรือบรรทุกก็ยิ่งทำให้สถานการณ์ของอุปทานของน้ำตาลจำกัด ราคาถั่วขึ้นสูง เพราะผู้ซื้อจะต้องซื้อในราคาที่สูงขึ้น เพื่อให้ขนานน้ำตาลพอเพียงกับความต้องการ

5.4.2.5 การคาดคะเนราคาในอนาคต ในแต่ละปีจะมีการคาดคะเนน้ำตาลล่วงหน้าในขณะที่ราคาน้ำตาลอยู่ในระดับต่ำ ถ้าผู้ซื้อคาดว่าราคาจะลดลงอีก ผู้ซื้อจะไม่รีบซื้อน้ำตาลเพื่อรอให้ราคาลดลงอีก ผู้ขายจะรีบขาย ทำให้อุปทานมีมาก ราคายิ่งลด ถ้าราคาน้ำตาลอยู่ในระดับสูง ผู้ซื้อคาดว่าสูงต่อไปอีกจะรีบซื้อ ผู้ขายไม่ยอมขายทำให้ราคายิ่งสูง

5.4.3 ราคาขายให้ Sugar Operators ราคาที่แตกต่างกันไปตามผู้ซื้อแต่ละรายและสัญญาแต่ละฉบับ ซึ่งกำหนดเงื่อนไขต่างกัน ทำให้ราคาแตกต่างกันไป แต่ใช้ราคาในตลาดโลกเป็นหลัก

5.4.3.1 ราคาขายให้แก่บริษัท H. Golodetz แห่ง New York บริษัท Kuok Brothers SDN. BHD. แห่งสิงคโปร์ ระยะเวลา 3 ปี (2515-17) กำหนดราคาและเงื่อนไขเหมือนกัน คือ ตามราคาเฉลี่ยของราคาน้ำตาลประจำวันในตลาดลอนดอนระหว่างเดือนตามปฏิทินซึ่งเป็นเวลา 2 เดือนก่อนเดือนที่มีการขนส่ง (การขนส่งน้ำตาลในเดือนมกราคมให้คิดราคาเฉลี่ยของราคาน้ำตาลในตลาดลอนดอนระหว่างเดือนพฤศจิกายน) ราคาเฉลี่ยดังกล่าวหักดอกเบี้ยจำนวนเงิน 2 ปอนด์สเตอร์ลิงต่อดอลลาร์ ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นราคาต่อดอลลาร์ ไม่บรรจุกระสอบ F.O.B. สวีทัว กรุงเทพฯ/เกาะสีชัง

5.4.3.2 ราคาขายให้บริษัท H. Golodetz, New York และบริษัท Kuok Brothers (Singapore) สัญญา 6 ปี (2516-2521) คือตามราคาเฉลี่ยของราคาน้ำตาลประจำวันในตลาดลอนดอนระหว่างเดือนเป็นเวลา 45 วัน ก่อนเดือนที่มีการขนส่ง ถ้าเรือมาขนน้ำตาลในเดือนกุมภาพันธ์ ให้คิดราคาเฉลี่ยตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคมถึงวันที่ 15 มกราคม ถ้าเรือมาขนน้ำตาลในเดือนมีนาคม ให้คิดราคาเฉลี่ยตั้งแต่วันที่ 16 มกราคมถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ราคาเฉลี่ยดังกล่าวหักดอกเบี้ย 2 ปอนด์สเตอร์ลิงต่อดอลลาร์ ผลลัพธ์จะเป็นราคาขายต่อดอลลาร์ ไม่บรรจุกระสอบ F.O.B. สวีทัว กรุงเทพฯ

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบราคาน้ำตาลทรายดิบขององค์การน้ำตาลระหว่างประเทศ
กับราคาน้ำตาลของตลาดสหรัฐอเมริกา

ปี	ราคาตาม ISA		ราคาตามโควตา USA	
	เซ็นต์/ปอนด์	บาท/กก.	เซ็นต์/ปอนด์	บาท/กก.
2505	2.78	1.28	5.83	2.67
2506	8.34	3.82	7.28	3.34
2507	5.77	2.65	6.28	2.88
2508	2.08	0.95	6.75	3.10
2509	1.81	0.84	6.99	3.21
2510	1.92	0.89	7.28	3.34
2511	1.90	0.88	7.52	3.45
2512	3.20	1.48	7.75	3.56
2513	3.68	1.69	8.07	3.70
2514	4.50	2.06	8.52	3.91
2515	7.27	3.34	9.09	4.17

ที่มา : สำนักงานอ้อยและน้ำตาล กระทรวงอุตสาหกรรม

5.5 รายได้รัฐบาลจากน้ำตาล

เนื่องจากว่าในระยะปี 2515-2517 ราคาน้ำตาลในตลาดโลกอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อเทียบกับราคาต้นทุนการผลิตในประเทศ เป็นผลให้ผู้ส่งน้ำตาลทรายไปขายต่างประเทศได้รับกำไรในอัตรากว่าปกติ รัฐบาลจึงเห็นเป็นการสมควรที่จะแบ่งผลกำไรส่วนหนึ่งมาเป็นรายได้ของรัฐ ในรูปของการเก็บค่าพรีเมียมในการส่งออกเช่นเดียวกับข้าว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริมผลผลิตข้าวไร่ ปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตน้ำตาล วิจัยค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลให้มีเสถียรภาพ กระทรวงพาณิชย์โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงประกาศเก็บค่าพรีเมียม เริ่มใช้ตั้งแต่ 18 มิถุนายน 2517 เนื่องจากความไม่เหมาะสมบางประการ เกี่ยวกับอัตรากาพรีเมียม ประกอบกับค่าแรงงานและค่าวัตถุดิบในการผลิตภายในประเทศสูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดภายในและต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์จึงประกาศเปลี่ยนแปลงอัตรากาพรีเมียมใหม่ ในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2517 อัตรากาพรีเมียมใหม่ มีดังนี้ 15

ราคาส่งออก (บาท/เมตริกตัน)	อัตรากาพรีเมียม
1. ราคาส่งออกไม่เกิน 6,000 บาท	0%
2. ส่วนที่เกิน 6,000 บาท แต่ไม่เกิน 10,000 บาท	25%
3. ส่วนที่เกิน 10,000 " " 12,000 "	50%
4. ส่วนที่เกิน 12,000 " " 14,000 "	75%
5. ส่วนที่เกิน 14,000 บาท	100%

ราคาส่งออกในที่นี้หมายถึงราคาขายไปต่างประเทศที่แท้จริง ในราคาส่งมอบขั้นท่าเรือใหญ่เมืองคันทางในประเทศไทย ในกรณีที่ตกลงซื้อขายกันเป็นเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนโดยใช้อัตราซื้อขายเฉลี่ยของเงินตราต่างประเทศสกุลเดียวกัน ในเดือนที่ผ่านมาของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหลัก กรมการค้าต่างประเทศจะเป็นผู้พิจารณาว่าราคาขายที่ส่งมาก็คือค่าพรีเมียมนั้นเป็นราคาขายจริงหรือไม่

ถ้าอัตราค่าฟรีเหมียมเป็นไปตามอัตราข้างต้นนี้แล้ว สมมติว่าราคาส่งออกตันละ 14,000 บาท ค่าฟรีเหมียมที่รัฐบาลจะไ้เท่ากับ 3,500 บาท¹⁶ คาดกันว่าในปี 2517 รัฐบาลจะไ้ฟรีเหมียมน้ำตาลราว 358-424 ล้านบาท¹⁷ นอกจากค่าฟรีเหมียมน้ำตาลแล้วรัฐบาลยังไ้รายได้จากอากรขาออกอีก โรงงานน้ำตาลต้องเสียอากรขาออกเนื่องจากส่งน้ำตาลออกจากราชอาณาจักรร้อยละ 7 ในแต่ละปีรัฐบาลจะไ้อากรขาออกตามตารางที่ 20 จะเห็นว่ายิ่งส่งออกมากเท่าไร อัตรารายไ้จากภาษีจะยิ่งสูงมากขึ้นทุกที เพราะฉะนั้นรัฐบาลควรส่งเสริมการผลิตไ้ได้ผลผลิตสูงเพื่อจะไ้ส่งออกไ้มาก รัฐบาลจะไ้ทั้งค่าฟรีเหมียมและอากรขาออกด้วย

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบอากรขาออกที่รัฐบาลเก็บไ้ในปี 2514-17

ปี	เงินไ้จากการส่งออก ^{1/} (บาท)	รายได้รัฐบาลจากอากรขาออก ร้อยละ 7 (บาท)
2514	330,734,837.33	23,151,438.59
2515	1,252,089,628.45	87,653,273.96
2516	1,086,229,838.70	76,036,033.71
2517	3,533,549,855.28	247,348,489.85

ที่มา : ^{1/}ช่องที่ 1 ไ้จากตารางที่ 18

รายได้รัฐบาลจากอากรขาออก ไ้จาก (1) คุณด้วย 7 เปอร์เซ็นต์

¹⁶ค่าฟรีเหมียมที่โรงงานน้ำตาลจะต้องเสียให้แก่รัฐบาลในกรณีที่ขายน้ำตาลไ้ตันละ 14,000 บาท อัตราค่าฟรีเหมียมเป็นไปตามประกาศเรื่องการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าฟรีเหมียมน้ำตาลของกระทรวงพาณิชย์ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2517

$$= (6,000 \times \frac{0}{100}) + 4,000(\frac{25}{100}) + (2,000 \times \frac{50}{100}) + (2,000 \times \frac{75}{100})$$

$$= 3,500 \text{ บาท}$$

¹⁷ รายงานธนาคารแห่งประเทศไทย ประจำเดือนมกราคม 2518

5.6 รายได้ของผู้ส่งน้ำศาลออก

เนื่องจากว่าโรงงานน้ำศาลจะต้องจำหน่ายน้ำศาลในราคาควบคุม คือน้ำศาลทรายขาว กระจกสอบละ 400 บาท นั้นให้แก่ผู้บริโภครภายในประเทศ ทำให้โรงงานน้ำศาลต่าง ๆ ประสบผล ขาดทุน ต้องขอความช่วยเหลือจากทุนการส่งน้ำศาลทรายคืบไปขายต่างประเทศ ในการศึกษารายได้ ของผู้ผลิตน้ำศาลครั้งนี้ขอสมมติ 2 ข้อ คือ

1. โรงงานผลิตน้ำศาลทรายขาวและน้ำศาลทรายคืบในอัตราเท่ากันตามการจัดสรร โควตาของกระทรวงอุตสาหกรรม
2. ให้โรงงานรับซื้ออ้อยในราคาตันละ 300 บาท เท่ากันหมดทุกภาคทุกโรงงาน ตาม ข้อตกลงของชาวไร่อ้อย ฝ่ายโรงงานและฝ่ายราชการ (อ้อย 1 เมตริกตันผลิตได้น้ำศาล ประมาณ 70 กก.)

ค่าใช้จ่ายโดยประมาณในการผลิตน้ำศาลทดสอบ

	<u>ต้นทุนน้ำศาลทรายคืบ</u>	<u>ต้นทุนน้ำศาลทรายขาว</u> (วิธีกำหนด)
ค่าอ้อย	428.57	428.57
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	9.74	17.59
ค่าใช้จ่ายในการบรรจุ	9.50	9.50
ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายและบริหาร	<u>65.93</u>	<u>71.43</u>
ต้นทุนทั้งสิ้น	513.74	527.09
หัก ค่าขายกากน้ำศาล	<u>49.78</u>	<u>49.78</u>
ต้นทุนทดสอบ	<u>463.96</u> ⇒ 465.-	<u>477.31</u> ⇒ 480.-

เนื่องจากภาวะราคาน้ำมันขึ้นสูง สมมติให้ต้นทุนน้ำศาลทรายคืบกระจกสอบละ 465.-บาท เพราะฉะนั้นต้นทุนน้ำศาล 1 เมตริกตันละ 4,650 บาท ต้นทุนการส่งออกจะเป็นดังนี้

ค่าภาษีอากร (14,000 x $\frac{7}{100}$)	980.-	บาท
ค่าขนส่ง	300.-	"
ค่าบริการการส่งออกและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	160.-	"
ค่าใช้จ่ายในการส่งออก	1,440.-	"
ต้นทุนน้ำตาลทรายดิบ	4,650.-	"
บวก ค่าชดเชยจากการจำหน่ายน้ำตาลทรายขาว	300.-	"
ค่าพรีเมียมในการส่งออก	3,500.-	"
ต้นทุนการส่งออกทั้งสิ้น	<u>10,390.-</u>	"

ราคาส่งออก 14,000.-บาท ต้นทุน 10,390.-บาท เพราะฉะนั้นโรงงานจะได้กำไร 3,610.-บาท/เมตริกตัน คิดว่ากำไรอื่นนั้นจะเป็นที่พอใจของโรงงานทั้งหลาย และไม่มีเหตุการณ์การกักตุนน้ำตาลไม่ขายในราคาควบคุม และดักลอมนำน้ำตาลไปขายต่างประเทศอีก

5.7 ปัญหาตลาดน้ำตาลต่างประเทศ

5.7.1. เนื่องจากปัจจุบันนี้ราคาน้ำตาลในตลาดโลกยังคงคืออยู่ในระยะที่กำลังขาดแคลนน้ำตาล แต่ในระยะยาวนั้นยังไม่แน่นอนนัก จากเหตุการณ์ในอดีต จะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ที่ราคาน้ำตาลของโลกสูงนั้นมักจะเป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ แต่ช่วงระยะเวลาที่ราคาน้ำตาลตกต่ำนั้นมักจะยาวนาน ด้วยเหตุนี้การขยายการผลิตเพื่อส่งออกของประเทศไทยควรจะทำกันอย่างรอบคอบ ไม่ใช่ขยายการผลิตอย่างรวดเร็ว การขยายการผลิตที่ใช้เวลา 2-3 ปี ซึ่งกว่าจะขยายการผลิตเรียบร้อยแล้ว ราคาน้ำตาลอาจจะตกต่ำแล้วก็ได้ จะทำให้เกิดปัญหาตลาดน้ำตาลซึ่งยากที่จะแก้ไข

5.7.2. เนื่องจากผลผลิตน้ำตาลของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี 2512 เป็นต้นมา จากตารางที่ 7 ในปี 2512 มีผลผลิตน้ำตาล 364,686 ในปี 2515 มีผลผลิต 512,986 เมตริกตัน และในปี 2517 เพิ่มขึ้นถึง 950,000 เมตริกตัน แต่โควตาส่งออกที่ได้รับจากองค์การน้ำตาลระหว่างประเทศมีเพียง 325,000 เมตริกตัน สถาบันวิจัยของ ISA มีผลวิจัยชี้แจงเมื่อไร ประเทศไทยจะเกิดปัญหาในเรื่องน้ำตาลส่วนเกินนี้ อีกประการหนึ่งในขณะนี้ประเทศที่เคยเป็นเจ้าจำหน่ายน้ำตาลจากไทยได้เข้าเป็นสมาชิกภาคีว่าด้วยน้ำตาลระหว่างประเทศกันหมดแล้ว คงเหลือแต่

ประเทศเพื่อนบ้านอันได้แก่ ลาว พม่า และเขมรเท่านั้น แต่ความต้องการน้ำตาลของประเทศ
กึ่งลาวมีไม่มากนัก เนื่องจากเป็นประเทศกึ่งพัฒนา มีการบริโภคต่อคนต่ำ นอกจากนี้ยังเป็น
ประเทศเล็ก ๆ มีประชากรอยู่ไม่มากนัก ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการหาตลาดในอนาคต

5.7.3. ปัญหาเรื่องการผูกขาดการค้าน้ำตาลกับบริษัทคนกลางต่างประเทศ บริษัทอุตสาหกรรม
น้ำตาลแห่งประเทศไทย จำกัด โดยมติของคณะรัฐมนตรีได้ทำสัญญาระยะยาวกับบริษัท Kuok
Brothers และบริษัท H. Golodetz มีข้อผูกมัดที่ทำให้ไทยเสียเปรียบหลายประการ โดยเฉพาะ
เกี่ยวกับการส่งมอบน้ำตาลไปยังประเทศต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยไม่มีสิทธิเลือก การขายน้ำตาล
ส่วนเกินต้องแจ้งให้ 2 บริษัทนั้นทราบก่อน และที่สำคัญคือราคาที่กำหนดไว้ให้คิดราคาขายย้อนหลัง 45
วันจากวันส่งมอบ จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าราคาตั้งแต่ปลายปี 2514 ถึงปี 2517 ราคาในแต่
ละเดือนได้สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และต้องหักออกอีก 2 ปอนด์ ทำให้ไทยเสียเปรียบในเรื่องราคา
เป็นอย่างมาก ประเด็นสำคัญของปัญหานี้คือ เรื่องหนึ่งคือ อายุของสัญญาซึ่งยาวนานถึง 6 ปี หาก
สัญญานี้เป็นสัญญาระหว่างบริษัทคนไทยกับประเทศผู้นำเข้าจะเป็นการดี แต่บริษัททั้งสองเป็นเพียง
คนกลางคาน้ำตาลระหว่างประเทศ ถ้ามองรอบประเทศของเราดูการรายใหญ่และประเทศผู้ซื้อ
ของเราทางด้านผู้ส่งออกรายอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งของไทยทำสัญญาผูกมัดระยะยาวไว้หลายแห่ง เช่น
ออสเตรเลีย ทำสัญญากับมาเลเซีย ระยะยาว 5 ปี (2518-2523) ปีละ 330,000 **เมตริกตัน** ปกติ
มาเลเซียนำน้ำตาลเข้าประเทศปีละประมาณ 350,000 **เมตริกตัน** สัญญาฉบับนี้ทำให้การนำเข้าจาก
ประเทศอื่น ๆ ลดลงไป ประเทศไทยซึ่งเคยเป็นผู้ส่งออกให้กับมาเลเซีย ประเทศไทยจะทำ
อย่างไรต่อไป นอกจากนี้ออสเตรเลียยังทำสัญญาระยะยาวกับสิงคโปร์และจีนคอมมิวนิสต์ เกาหลีใต้
ฟิลิปปินส์ทำสัญญากับจีนคอมมิวนิสต์อีก อิหร่านทำสัญญาระยะยาวกับอินเดีย เป็นต้น

ปัญหาข้อนี้เป็นเรื่องน่าวิตกสำหรับอนาคตคาน้ำตาลของไทย ประเทศผู้ส่งออกต่างก็ทำ
สัญญาผูกมัดกับประเทศผู้นำเข้ากันเกือบหมด ขณะนี้ประเทศไทยสามารถขายน้ำตาลให้กับบริษัทคน
กลางได้ เพราะตลาดยังเป็นของผู้ขายอยู่ ถ้าตลาดเป็นของผู้ซื้อเมื่อใด ประเทศไทยจะเกิดปัญหา
คาน้ำตาลน้ำตาลในต่างประเทศ